

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

W poszukiwaniu inspiracji, czyli jak rozwijać aktywność poznawczą dziecka?

Magdalena Zientalska

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

27 marca 2014 r.

Organizatorzy

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

Aktywność poznawcza jest naturalna

- Człowiek rodzi się z potrzebą poznawania świata i zdobywania informacji.
- Dziecko jest praktycznie bez przerwy zaangażowane w eksplorowanie świata. W bardzo krótkim czasie uczy się rozpoznawać bliskich, uczy się mówić (nawet kilkoma językami), uczy się chodzić, biegać.

Psychospołeczna teoria Erika Eriksona

- Stadia rozwoju psychospołecznego a wpływ rodziców na rozwój dziecka, na kształtowanie się jego osobowości, poczucia sprawstwa, odpowiedzialności, szczęścia.

Podstawowa ufność a podstawowa nieufność. 1 rok życia.

- Doświadczenie wzajemnego dopasowania.
- Pierwszy sukces: pozwolenie matce na zniknięcie z pola widzenia.
- Ufność wobec środowiska i siebie.
- Czynniki kluczowe: jakość związku dziecka z matką.
- Znaczenie frustracji i nadawanie jej sensu.

Autonomia a wstyd i zwątpienie. Od roku do 3 lat.

- Dziecko rozumie swoją odrębność.
- Rodzic musi nieść pociechę i rozwiewać obawy.
- Dziecko dąży do autonomii: środowisko ma chronić go w tych staraniach.
- Walka o autonomię: posiłki, mówienie „nie”.

Inicjatywa a poczucie winy. Od 3 do 6 lat.

- Aktywne eksplorowanie środowiska.
- Wrost umiejętności: pogoń za celami.
- Inicjatywa: przyjmowanie zobowiązań, planowanie, „atakowanie zadań”
- Rodzic ma odpowiadać na pytania dziecka, zachęcać go do fantazjowania, wspierać aktywność.
- Pojawiają się elementy rywalizacji, która może prowadzić do poczucia winy.

Pracowitość (przedsiębiorczość) a poczucie niższości. 6-11 lat

- Wkroczenie w życie szkolne.
- Dziecko uczy się zyskiwać uznanie poprzez wykonywanie pewnych rzeczy.
- Poszukiwanie pozytywnej samooceny i szacunku do samego siebie.
- Potrzeba bycia kompetentnym.
- Pracowitość zakłada robienie rzeczy pośród innych ludzi, zakłada również współpracę.

Tożsamość lub rozproszenie ról/niepewność roli.

- Następuje okres intensywnego skupienia się na porównywaniu tego jak nastolatek widzi się sam z tym jak wypada w oczach innych.
- Dołączenie do subkultury, brak tolerancji jest obroną przed rozproszeniem do czasu ukształtowania się tożsamości.
- Odwrócenie się od rodziców, zwrócenie się do rówieśników.

Porażka

- Bez porażek nie byłoby postępu, jest wpisana w nasze życie i proces nauki. Jest czymś naturalnym i dobrym. Gdy uczymy się chodzić przewracamy się, ale po to żeby wstać.
- Porażka jest pewną informacją zwrotną.

Motywacja dziecka i czy mamy na nią wpływ

- **Motywacja wewnętrzna** to taka, która wychodzi od nas, od środka, pobudza do działania, które ma wartości samo w sobie.
- **Motywacja zewnętrzna** stwarza zachętę do działania, które jest w jakiś sposób nagradzane lub pozwala uniknąć kary.

Analiza transakcyjna (AT) -
Podstawowe założenia. Myślenie,
ciekawość, kreatywność – co może
nas hamować?

Ludzie są OK.

Każdy człowiek ma
zdolność do myślenia.

Każdy może się
zmienić.

KREATYWNOŚĆ

RODZIC

DOROSŁY

DZIECKO

Pobudzenie poznawczej aktywności dziecka

- Spędzanie czasu na świeżym powietrzu
- Zabawy
- Eksperymenty
- Wspólne oglądanie filmów
- Czytanie, nauka czytania
- Liczenie
- Rywalizacja i współpraca